
SMARTDOG

smart**DOG**
TUNNE KOIRASI

TESTIRAPORTTI

SmartDOG PENTU

TESTI PVM: 7.5.2023 **PAIKKA:** Koirakoulu Masseter, HKI
KOIRA: PATTYBAKKER DARE TO DREAM "Nemo"
ROTU: australianlabradoodle
TESTAAJA: Liisa Tikka

KOKONAISARVIO TESTIN PERUSTEELLA

Nemo on erittäin avoin ja ystävällinen koira, joka tutustuu vauhdikkaasti uuteen tilaan. Nemo on aluksi hieman kiihtynyt ja haukkuu paljon. Nemon keskittyminen on kuitenkin erinomaista koko testin ajan. Nemo motivoituu tehtävistä ja makupaloista erinomaisesti ja on nopea ja innokas suorittaja. Myös lelulla leikkiminen oli Nemosta kivaa!

Nemo on hieman impulsiivinen sylinteritestissä. Nemo lukee hyvin ihmisen elekieltä. Huonoimman tuloksen Nemo sai ensimmäisestä eleestä, suoralla kädellä osoittamisesta, mutta tämä johtui todennäköisesti siitä ettei koira jostain syystä tajunnut tehtävän sisältöä. Kaksi myöhempää elettä, kädellä ristiin näyttäminen ja myös katseella ohjaaminen, joka on usein koirille vaikea, olivat Nemolle helppoja. Tilaan liittyvä ongelmanratkaisu, V-aita, oli Nemolle helppo. Nemo on mahdollomassa tehtävässä enemmän ihmiseen tukeutuva ongelmanratkaisija, mutta sillä on käytössä myös itsenäinen ongelmanratkaisustrategia. Nemo pystyy selkeästi matkimaan ihmisen toimintoa sosiaalisen oppimisen tehtävässä. Lopuksi testattiin kävelyä erilaisilla

alustoilla, ja Nemo käveli ilman suurempia ongelmia läpi ritilän sekä liukkaiden alustojen. Hieman se aluksi epäröi alustoille astumista, mutta käveli lopuksi ongelmitta. Alusta-arkuutta tosin saattaa koirille kehittyä vielä vanhemmallakin iällä, joten piirrettä kannattaa seurata.

Nemolla on pennuksi hyvin voimakas kyky pyytää ihmisiltä apua ja sitä se tekeekin mielellään. Nemon koulutuksessa on hyvä myös vahvistaa itsenäistä tekemistä. Nemo vaikutti olevan erittäin kiinnostunut haistelemisesta, joten jokin hajuharrastus voisi olla sille oikein hyvä – ja siinä myös pääsee nimenomaan vahvistamaan koiran itsenäistä toimintaa.

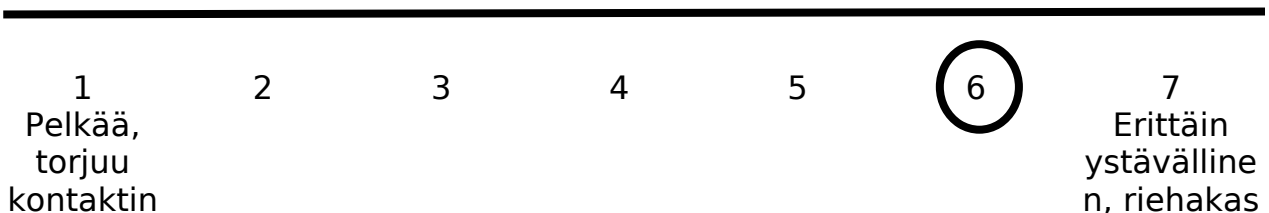
YKSITTÄISET OSA-ALUEET

SUHTAUTUMINEN VIERAASEEN IHMISEEN – ARKUUS-ROHKEUS

Suhtautuminen vieraaseen ihmiseen, eli sosiaalisuus/ystävällisyys-persoonallisuuspiirre, vaihtelee paljon koirien välillä. Sosiaalisuuteen vaikuttaa sekä geenit eli perimä, että koiran kokemukset koko elinajan aikana. Erityisen suuri painoarvo on koiran pentuajan kokemuksilla, niin positiivisilla kuin negatiivisilla. Pentuaikana koiran on hyvä tutustuttaa eri ikäisiin ja näköisiin ihmisiin, mutta pelkäävää koira ei kuitenkaan koskaan pidä pakottaa tutustumaan. Rodut vaihtelevat paljon sosiaalisuudessaan, ja olemme jalostaneet rotuja, joista joissakin pääosin yksilöt suhtautuvat vieraisiin ihmisiin avoimen ystävällisesti, kun taas toisissa roduissa suhtautuminen on pääosin varauksellista, jopa pelokasta. Testissä katsottiin pennun suhtautumista sille vieraaseen testajaan seitsemänportaisella asteikolla.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Nemo suhtautuu testin alussa vieraaseen ihmiseen ystävällisesti ja avoimesti – koira on avoin ja sosiaalinen vieraita ihmisiä kohtaan.

AKTIIVISUUS, TILAAN TUTUSTUMINEN

Aktiivisuus on ominaisuus, johon perimällä on suuri vaikutus, olemme mm. jalostaneet rotuja, jotka eroavat aktiivisuudeltaan. Aktiivinen koira tarvitsee paljon liikuntaa ja tekemistä. Testissä tulee esille paitsi koiran aktiivisuus, myös koiran uteliaisuus sekä rohkeus uuteen tilaan tutustuttaessa. Mikäli koira tilanne pelottaa, se saattaa pysytellä mielellään lähellä omistajaa ja on passiivinen. Tällöin koiran luonnollinen aktiivisuus ei tule näkyviin testissä, ja käytös kertoo, että koira jännittää uusi tilanne. Aktiivisuus mitattiin kahdella tapaa testissä: 5-portaisella asteikolla testin aluksi tilaan tutustumisessa testaajan arvioimana, sekä FitBark aktiivisuusmittarilla, joka antaa minuuttikohtaisen aktiivisuuden keskiarvon. Koiran Fitbark-aktiivisuus mitattiin keskiarvona koko testissä oloajan.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Koira on erittäin aktiivinen testin alussa, ja irti päästessään tutustuu juosten koko huoneeseen.

Nemon FitBark-arvo testissä on 49, mikä on keskimääräisen pennun aktiivisuustaso testin aikana (joskin arvon ylärajalla).

1	2	3	4	5
Koira omistajan vieressä				Erittäin aktiivinen, tutustuu juosten

ITSEHILLINTÄ

Itsehillintä on ominaisuus, joka on arkipäivässä hyödyllinen monella tavalla. Optimaalinen suoritus ongelmanratkaisussa tehdään usein kohtuullisen matalassa vireessä, kun taas liian kiihtynyt, tai passiivinen mielentila heikentää suoritusta. Itsehillintä on tärkeä ominaisuus luonnossa elävälle eläimelle ja se on myös osittain periytyvä ominaisuus. Hyvä itsehillintä on tärkeä myös koiran arkipäivässä sekä koulutuksessa. Koiran kyky hillitä ensimmäinen tunnereaktio helpottaa koiran hallintaa arkipäivän tilanteissa. Koira, joka kykenee kontrolloimaan omia impulssejaan, kykenee todennäköisesti paremmin esim. pitkäjänteiseen yhteistyöhön, kuin koira, jonka on vaikea kontrolloida omia mielihalujaan. Esimerkiksi laumassa metsästäminen vaatii susilta tarkkaa koordinoitua yhteistyötä, jossa yksilön on pidäteltävä suurtakin halua rynnätä liikkeelle, jotta metsästys onnistuisi. Toisaalta olemme tarkoituksella

jalostaneet rotuja, joissa haluamme koiran reagoivan nopeasti esim. saaliseläimen liikkeeseen tai uhkaan. Tällaisia ovat monet metsästyskoirat ja työkoirarodut, ja usein koira, jolla on jonkin verran impulsiivisuutta saattaa olla hyväkin harrastuskoira – toisaalta arki koiran kanssa saattaa olla haastavaa. Hyvin impulsiivinen koira saattaa olla hyvä harrastus ja kilpakoira lyhyehköihin suorituksiin, mutta pitkissä työtehtävissä, jotka vaativat keskittymistä ja rauhoittumista, impulsiivisuus saattaa tuoda haasteita.

Impulsiivisuutta mitattiin testissä sylinteritestillä ja toisinaan impulsiivisuus ilmenee myös V-aita testissä. Sylinteritestissä koira opetettiin ensin syömään makupala päistä, ja sen jälkeen tilanne muuttui siten, että koira saikin nähdä palkkion. Hyvän itsehillinnän omaava koira pysyttelee pääasiassa juuri oppimassaan tavassa saada palkkio, kun taas koira, jonka on vaikea vastustaa impulsseja, innostuu helposti nähdessään palkkion ja pyrkii siihen käsiksi suorinta tietä lasin läpi.

Tällä hetkellä ei ole olemassa yhtä testiä, joka luotettavasti toisi monitahoisen impulsiivisuuden kaikki puolet esille. smartDOG testissä käytetään sylinteritestiä, jonka etuina on lyhyt kesto ja soveltuvuus kaikille roduille. Sitä on käytetty tutkimuksissa useille eläinlajeille, koira mukaan luettuna, mutta sen soveltuvuudesta keskustellaan edelleen. Sylinteritesti ei aina kerro koko kuvaa koiran impulsiivisuudesta ja testissä tulee helpoimmin esiin voimakas, yhden tyyppinen impulsiivisuus, joka on usein yhteydessä koiran kiihtymykseen, aktiivisuuteen sekä myös rohkeuteen. Impulsiivisuus on monitahoinen ominaisuus, niin ihmisellä kuin koirallakin.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Palkkio näköärsykkeenä häiritsee Nemoa jonkin verran – sylinteri testissä koira tökkäsi muutaman kerran läpinäkyvään lasiin ennen kuin koetti juuri oppimaansa taitoa ottaa ruoka sivusta. Aikaisemmissa tutkimuksissa koirilla sylinteritestin onnistumisprosentti on ollut keskimäärin 79% ja susilla 77% - Nemolla tämä oli 60%.

ELEET

Eleiden lukukyky – osiossa testattiin miten hyvin koira löytää palkkion ihmisen eleiden vihjeen avulla. Koirien on yleisesti havaittu olemaan erinomaisia ihmisen eleiden lukijoita, jopa parempia kuin simpanssi, mutta tämä

ominaisuus vaihtelee paljon koirien välillä. Ihmisen kommunikaation ymmärtämiseen ei aikaisempien tutkimusten mukaan vaikuta paljoakaan oppiminen tai intensiivinen koulutus, vaan se on kohtuullisen pysyvä ja periytyvä ominaisuus, mutta tästä tarvitaan lisää tutkimuksia. Iälläkään ei ole havaittu olevan suurta vaikutusta eleiden lukukykyyn, ja jo kuusi viikkoisten pentujen on havaittu löytävän hyvin ruoan ihmisen vihjeen avulla. Eri rodut eroavat toisistaan siinä, miten hyviä ne ovat lukemaan ihmisen eleitä, ja ihmisen kanssa tiiviiseen yhteistyöhön jalostettujen rotujen on havaittu olevan keskimääräistä parempia lukemaan ihmisen eleitä. Tästä tarvitaan kuitenkin vielä lisää tutkimusta, koska rotujen välisiä eroja ei ole tutkittu kunnolla. Ihmisen eleiden ymmärtäminen näyttää olevan myös voimakkaasti periytyvä ominaisuus koiralla.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Nemo ymmärsi ihmisen eleitä keskimäärin hyvin saaden 72% oikein. Vaikein osio koiralle oli selkeästi ensimmäinen, suoralla kädellä osoittaminen. Nemo ei todennäköisesti (lievästä kiihtymyksestä johtuen) tajunnut mitä osiossa oli tarkoitus tehdä, ja siksi sai siitä muita eleitä heikomman tuloksen.

ONGELMANRATKAISU - V-AITA

V-aita tehtävässä koiran oli ratkaistava spatiaalinen eli tilaan liittyvä ongelma – koiran on tajuttava, että menemällä poispäin palkkiosta, se on mahdollista saavuttaa se. Tehtävä mittaa paitsi ongelmanratkaisun nopeutta, myös ongelmanratkaisutapaa ja itsehillintää. Näkyvä ruoka lähellä on houkutteleva, ja vaatii itsehillintää edetä ruoasta poispäin. Testi mittaa samalla myös ongelmanratkaisutapaa - koira voi myös tässä tehtävässä keskittyä pyytämään apua ohjaajalta, sen sijaan että ratkaisisi sen itse. Aikaisempien tutkimusten mukaan koirat ratkaisevat tehtävän keskimäärin n. 20—40 sekunnissa.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Nemo ratkaisee tehtävän nopeasti 28 sekunnissa. Koira ratkaisee tehtävän itsenäisesti eikä pyydä apua ihmiseltä.

ONGELMANRATKAISU - MAHDOTON TEHTÄVÄ

Mahdottomassa tehtävässä testataan koiran ongelmanratkaisu strategiaa – itsenäinen vaiko ohjaajalta apua pyytävä. Molemmat tavat ratkaista ongelma ovat hyviä, ja riippuukin lähinnä koiran käyttötarkoituksesta, kumpi tapa on parempi. Itsenäiseen työskentelyyn tulevan koiran olisi hyvä pyrkiä sinnikkäästi ongelman ratkaisuun. Apua pyytävä strategia on erinomainen silloin kun koiralta vaaditaan suurta ohjattavuutta ja sitä että se ongelmatilanteen kohdatessaan turvautuu ohjaajaan mieluummin kuin toimii itsenäisesti. Testissä katsotaan myös koiran sinnikkyyttä työskennellä rasian kimpussa, käyttäen jompaakumpaa strategiaa. Pennuilla on yleensä vähäisempi sinnikkyys työskennellä rasian kimpussa, ja usein pennut lähtevät muualle ennen 2 min ajanjakson päättymistä. Pennut ovat yleensä myös pääosin itsenäisiä työskentelijöitä ja ihmisen kautta työskentely kehittyy iän myötä, mutta ei aina – toiset ovat itsenäisiä myös aikuisena.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Nemo pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän enimmäkseen ihmisiltä apua pyytäen (53%). Eniten apua Nemo pyytää testajaalta ja käyttää katsekontaktia ja haukkumista avunpyyntöön. Koiralla on kuitenkin molemmat ongelmanratkaisustrategiat käytössä, sillä se pyrkii myös ensin itsenäiseen ratkaisuun (34%). 13% koira tekee muuta (haistelee).

LEIKKIHALUKKUUS

Koirien halukkuus leikkiä ja taistella esineillä ihmisen kanssa vaihtelee paljon iän ja persoonallisuuden ja kokemuksen mukaan. Aikaisemmissa tutkimuksissa leikkihalukkuuden on todettu korreloivat rohkeuden kanssa – mitä rohkeampi, sitä innokkaampi leikkimään ja taistelemaan. Tämä näky etenkin silloin, mikäli koira on uudessa tilassa ja leikki tapahtuu vieraan ihmisen kanssa. Rodut eroavat paljon leikkihalukkuudessaan, passiiviset rodut eivät ole kovin kiinnostuneita leikkimisestä, kun taas aktiiviset rodut monesti ovat. Sekarotuisten kohdalla taustalla olevat rodut vaikuttavat tähän piirteeseen. Koiran leikkihalukkuutta voidaan käyttää hyväksi koulutuksessa, ja leikkiä yhtenä tapana palkata koira oikeasta suorituksesta.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Nemo innostuu heti leikistä ja se leikkii hyvin aktiivisesti. Erityisesti Nemo pitää lelun jahtaamisesta sekä vetoleikistä. Koira ei halua lopettaa leikkiä. Leikkiä voi hyvin käyttää Nemon palkkiona koulutuksessa.

SOSIAALINEN OPPIMINEN

Koirat pystyvät oppimaan toisiltaan ja myös ihmiseltä. Tällaista toisen käyttäytymisen seuraamista ja sen matkimista kutsutaan nimellä sosiaalinen oppiminen, ja vaikka se on eläimillä yleinen oppimistapa, käytetään sitä harvoin hyväksi esim. koiran koulutuksessa. Esim. "Do as I do" koulutustapa pohjautuu ihmisen käyttäytymisen matkimiseen. Tässä testissä koiran spontaania mallista matkimista testattiin laitteella, jossa testaaja näytti ensin viisi kertaa tavan, miten ruoka saadaan laitteesta ulos, ja sen jälkeen koira sai 3 min aikaa puuhastella laitteen kanssa. Tutkimusten mukaan jo 8vk ikäiset pennut pystyvät matkimaan ihmistä.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Nemo manipuloi ensimmäisenä oikeaa nappia ja osoittaa selkeästi kykyä oppia mallista. Jostain syystä Nemo kuitenkin painaa nappia vain kahdesti, ja pyytää pääosin ihmisiltä apua tehtävän ratkaisuun.

LIUKKAAT ALUSTAT

Alusta-arkuus on yleistynyt voimakkaasti koirilla viime vuosina, ja se näyttää jossain määrin olevan perinnöllistä, sillä eri rodut eroavat tämän ongelman yleisyyden suhteen toisistaan paljon. Alusta-arkuus ei aina näy nuorella pennulla, vaan saattaa kehittyä koiralle vasta hieman myöhemmin. Piirteelle on tyypillistä ongelman paheneminen iän myötä. Koiran yleinen pelokkuus altistaa myös alusta-arkuudelle. Erilaisilla alustoilla kulkemista kannattaa harjoitella valvotusti pennusta pitäen. Testissä testattiin koiran suhtautumista ja kävelyhalukkuutta erilaisilla liukkailla alustoilla.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Nemo hieman epäröi alustoilla kävelyä, mutta astuu suullisella (tai käsi houkuttelemassa) houkuttelulla niille ja pystyy kävelemään kaikilla jaloilla alustojen päällä.

Tietosuojailmoitus löytyy tämän raportin lopusta.

Löydät koirasi tulokset myös tietokannasta, jossa voit vertailla koirasi tuloksia rodun keskiarvoon, sekä kaikkien rotujen yhteenlaskettuun keskiarvoon jatkuvasti päivittyvässä tietokannassa www.smartdog.fi. Mikäli sinua kiinnostaa vertailla useiden eri rotujen keskiarvoja smartDOG tehtävissä tai nähdä TOP5 rodut listauksia eri osa-alueissa, voit ostaa BreCo tietokantaan asiakashintaan lisenssin kirjautumalla ensin smartDOG tietokantaan.